

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ГАЛУЗІ ТВАРИННИЦТВА В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ЗМІН

Тваринництво – особлива галузь сільського господарства, стан розвитку якої вагомо впливає на економічний потенціал АПК країни, на всі сфери суспільного виробництва. Тваринництво забезпечує населення високоякісними, калорійними, дієтичними і вітамінізованими продуктами харчування, а промисловість – сировиною. Екологічне значення полягає в забезпеченні землеробства органічними добривами, внесення у ґрунт яких повертає в природу значну кількість органічної маси, сприяє підвищенню його родючості, вмісту гумусу, розвитку мікрофлори, інтенсифікації ґрунтоутворного процесу і кругообігу речовин в породі. Тому проблемам розвитку тваринництва, удосконаленню чистоти його ведення необхідно надавати особливо важливого значення. На жаль, протягом останнього періоду в Україні відбувається катастрофічне зменшення поголів'я продуктивної худоби і досить великий занепад тваринництва.

Одним з найактуальніших і найефективніших є кардинальне переформатування політики розвитку вітчизняного агропромислового комплексу та суттєве попередження зусиль на посилений розвиток тваринництва. Ці заходи дозволять підвищити ефективність використання наявного ресурсного потенціалу та географії експорту, забезпечать зростання продуктивності праці та зайнятості населення в сільській місцевості [1].

Питанням дослідження розвитку галузі тваринництва присвячена значна кількість наукових праць провідних вчених, таких як: Величко А.Є., Кухарук Р.М., Маслова І.В., Пухлякова М.В., Лісевич Н.А.

Галузь тваринництва становить значну частку сфери матеріального виробництва агропродуктового комплексу та відіграє одну з основних ролей розвитку національного господарства країни. Основним завданням галузі тваринництва є забезпечення виробництва продукції в обсягах, що забезпечують національну безпеку держави й задовольняють потреби населення країни у споживанні продуктів харчування тваринного

---

² Науковий керівник – д.е.н., доцент, професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування ДБТУ С.І. Васілішин

походження на рівні встановлених раціональних норм харчування [4].

Продукція тваринництва має досить значний потенціал із нарощування експорту. А одними з потужних драйверів такого розвитку можуть стати невеликі регіональні виробники. Останніми роками через низку макро- та мікроекономічних чинників ринкова частка їхньої продукції скоротилася, і на полицях магазинів стали домінувати вертикально інтегровані холдинги та європейський імпорт – зокрема молокопродукти та м'ясна продукція. Тваринництво здатне забезпечити дієвий перехід від експорту сировини до експорту готової продукції з доданою вартістю, що наразі є однією з актуальних задач програми реформатування зовнішньоекономічного вектору розвитку АПК України [3].

Проте війна внесла суттєві корективи в продовольчої забезпечення держави. Вже з її перших днів, коли через пошкодження логістичної інфраструктури були розірвані традиційні ланцюги постачання, саме продукція невеликих регіональних виробників стала надійним каналом забезпечення населення регіонів основними продовольчими товарами. Окупація територій і воєнні дії вплинули на те, що велика кількість поголів'я була просто знищена російськими загарбниками, ще частину господарства були змушені збувати за безцінь або за можливості перевозити в безпечніші регіони. Перебої в постачанні кормів та ветеринарних препаратів, забезпеченні електроенергією, також мали вплив і на продуктивність корів, що в кінцевому результаті призвело до скорочення загального валу виробництва. Згідно Держстату, станом на 1 травня 2023 року в присадибному і промисловому секторі утримується 2 млн. 549,8 тис. голів ВРХ, у тому числі 1 млн 355,2 тис. корів. Порівняно з 1 травня 2022 року поголів'я ВРХ скоротилося на 215,8 тис. голів (-8,5%), а кількість корів – на 104,8 тис. голів (-7,73%) [2]. З початку вторгнення в окупації побувало десятки українських областей. Тут було сконцентровано 43% всього промислового поголів'я великої рогатої худоби, і вироблялось 42% всього валу молока. Наприкінці квітня в окупації залишається близько 16% промислового поголів'я корів.

Нестабільність соціально-економічної ситуації, низький рівень концентрації капіталу в аграрній сфері, диспаритет цін між сільськогосподарською продукцією і продукцією промисловості та його наслідки зумовили хронічні негаразди в цій галузі аграрного виробництва [3].

Сучасний розвиток будь-якого підприємства, галузі, країни неможливий без впровадження та використання інновацій та техніко-технологічних рішень, оскільки рівень активізації останніх визначають

загальний рівень конкурентоспроможності як на внутрішньому, так і зовнішньому ринках. Адже всеохоплююче впровадження інновацій сприяє підвищенню продуктивності праці, економії різних видів ресурсів, скороченню витрат та зниженню собівартості аграрно-продовольчої продукції, нарощуванню обсягів і підвищенню ефективності сільськогосподарського виробництва, що впливає на залучення інвестицій [4].

Таким чином, подальший розвиток тваринництва можливий на основі його індустріалізації, інтенсифікації і поглиблення спеціалізації господарств на виробництві м'яса яловичини, свинини, баранини, вовни, яєць, молока та інших продуктів тваринництва. З метою підвищення рентабельності необхідно удосконалювати фінансово-кредитну, інвестиційну, цінову, рентну, протекціоністську і митну політики, максимальне задіяння усіх економічних механізмів стимулювання розвитку тваринництва.

Інформаційні джерела

1. Величко А. С. Кухарук Р. М., Маслово І. В., Пухлякова М. В. (2021). Стан та перспективи розвитку ринку молока та молочних продуктів України. Агросвіт. 2021. № 16. С. 62–68.
2. Державна служба статистики України.(2023). Офіційний сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 16.10.2023).
3. Пуцентейло П. Р. Особливості функціонування галузі м'ясного скотарства в умовах кризи / П. Р. Пуцентейло // 36. наук. праць Таврійського державного агротехнологічного університету (ек. науки) / За ред. В.А. Рульєва. М.: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2021. № 2(10). 446 с.
4. Волощук К. Б., Лісевич Н. А. Особливості інноваційно-інвестиційного розвитку виробництва продукції тваринництва агропромисловими підприємствами. Інноваційна економіка. 2019. № 3. С. 12-17.

УДК 336.647

Т.Ю. Назарова, канд. екон. наук, доц. (НТУ «ХПИ», Харків)
А.А. Гаврик, здоб. PhD (НТУ «ХПИ», Харків)

РОЛЬ ВЕНЧУРНОГО КАПІТАЛУ У ФОРМУВАННІ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ КОРПОРАЦІЙ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЇХНЬОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ

Венчурний капітал – це ключовий елемент динамічної економіки, що сприяє інноваціям та розвитку нових технологій. Протягом останніх десятиліть венчурний капітал набув особливого